

Miljö- och energidepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till:

ida.edwertz@regeringskansliet.se

Stockholm den 7 januari 2020

Svensk Betong svar på remiss M2019/01776/R angående promemoria Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet

End-of-waste kriterier

Den EU-anpassade lagstiftningen innehåller flera positiva skrivningar och vi ser positivt på att Sverige med hjälp av EU-anpassningen går från materialutnyttjande till ökad materialåtervinning. Den del av promemorian som har den största strategiska betydelsen är förslaget att Sverige ska få end-of-waste-kriterier för olika avfall:

s 91: "Eftersom det i avfallsdirektivet förutsätts att medlemsstaterna, förutom bedömningar i det enskilda fallet (artikel 6.4) ska kunna fastställa närmare kriterier för tillämpningen av de villkor som anges i direktivet på vissa kategorier av avfall (artikel 6.3), bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om när avfall upphör att vara avfall enligt de angivna villkoren."

I byggbranschen pågår ett intensivt arbete med att ställa om och arbeta för långsiktigt hållbart byggande med lägre klimatpåverkan och bättre nyttjande av material, där ökad återvinning och cirkulära flöden av material är ett viktigt utvecklingsområde. För att kunna nyttja och utveckla den potential som finns för ökad återvinning krävs att det finns lagstiftning och regelverk som stödjer det. Så är inte fallet idag utan nu klassas material som ska återvinnas som avfall vilket skapar hinder och minskar incitamenten till att använda återvunna material istället för jungfruliga material.

Betong är ett material som har potential att återvinnas till 100 procent där återvunnen betong är utmärkt att använda som fyllnadsmaterial i t.ex. vägbyggnad för att då ersätta jungfruligt material. Återvunnen betong kan också användas som ballast i tillverkning av ny betong där det nu pågår utveckling för ökad återvinning. För att stimulera och skapa bättre förutsättningar för ökad återvinning behövs tydliga End-of-Waste kriterier där material som ska användas för återvinning inte klassas som avfall. Avsaknad av EoW-kriterier skapar idag hinder för utveckling cirkulär ekonomi där

Svensk Betong

återvinningsprodukter får en kvalificerad användning och där många gånger också onödiga transporter kan undvikas.

Nationella föreskrifter för när avfall upphör att vara avfall (end-of-waste-kriterier) för de stora materialflödena i Sverige (sten, jord, betong och asfalt) för specifika ändamål har därmed en stor ekonomisk och miljömässig potential. Arbetet med att ta fram end-of-waste kriterier bör ske i nära samarbete med verksamhetsutövarna som besitter den nödvändiga kunskapen för materialen, miljöpåverkan och ekonomin. Flera av de länder som ligger före Sverige avseende både återvinning och spårbarhet har en tradition av samverkan mellan verksamhetsutövare och myndigheter vilket borde vara ett föredöme för oss.

Förslag till avfallsregister

Tanken att skapa ett svenskt system för spårbarhet av farligt avfall är god. Dock ser vi en rad frågetecken och oroande delar i det förslag som tagits fram av Naturvårdsverket vilket riskerar att registret motverkar sitt syfte (spårbarhet och god statistik), minskar återvinningen och ökar kostnaden för svenska företag utan att tillföra någon nytta.

Länderna med de mest effektiva digitala systemen för spårbarhet, tillsynshantering och statistik har utvecklat dessa under många år som en del av en strategi för att öka miljöskyddet och göra det lätt för företag att göra rätt. I Naturvårdsverkets förslag saknas beräkning som visar hur "beslutsfattare på kommunal, regional och nationell nivå kommer att få bättre underlag för beslut" jämfört med idag. Naturvårdsverket har valt att inte titta på hur andra länder har skapat sina register för farligt avfall, hur de fungerar och vilken nytta de gett. Med 25 andra europeiska länder med olika modeller finns det gott om goda exempel som borde kunna användas för ett svenskt register.

För att skapa spårbarhet och god statistik borde Naturvårdsverket förord digitalisering och en integration av de lokala och regionala tillsynshanteringssystemen. Genom att bygga upp ett nytt parallellt system för rapportering som inte integreras med lokala tillsynssystem (290 kommunala tillsynsmyndigheter och 21 länsstyrelser) dubblas flera arbetsmoment och risken ökar för felaktiga uppgifter.

Tolkningen av EUs krav om vad registret ska omfattas behöver ses över så att det inte blir en orimlig överimplementering.

Utöver Naturvårdsverkets kostnad på 21 miljoner för att bygga systemet så beräknas att det kommer kosta Sveriges företag 867 miljoner kronor. Naturvårdsverket räknar med att avfallsregistret bara kostar företaget 2 timmars arbetstid per år vilket troligtvis är en kraftig underskattning eftersom det tar betydligt mer tid att göra en anmälan till kommunen vid återvinning.

Naturvårdsverket har valt att inkludera även icke-farligt avfall i avfallsregistret vilket inte är ett krav från EU. Registret kommer med andra ord öka kostnaden för återvinning trots att materialet redan är registrerat hos den lokala tillsynsmyndigheten. Alternativa sätt att uppnå syftet att förbättra statistiken för återvinning har inte utvärderats.

Svensk Betong

Naturvårdsverket har inte heller involverat samhällets verksamhetsutövare i arbetet utan endast några myndigheter och kommuner. Att inte dra nytta av dem som faktiskt har erfarenhet och kunskap av att bygga stora system är olyckligt.

Det finns i förslaget inte några sanktioner för de företag som struntar i systemet vilket kommer missgynna seriösa företag som vill följa regelverket.

För Svensk Betong

Malin Löfsjögård

VD

Kontakt:

malin.lofsjogard@svenskbetong.se

076-1287517

Om Svensk Betong

Föreningen Svensk Betong är branschorganisation för företag som tillverkar fabriksbetong, utövar betongpumpning samt företag som tillverkar och/eller monterar betongprodukter. Företag som genom forskning, konsultverksamhet eller liknande inom branschen eller genom andra affärsmässiga förbindelser med medlemsföretag kan associeras till Svensk Betong.